

Bekendtgørelse om plejehjem og beskyttede boliger

I medfør af § 47 i ældreloven, jf. lov nr. 1651 af 30. december 2024, fastsættes:

Almindelige regler om drift, optagelse i plejehjem og beskyttede boliger

§ 1. Regionsrådet og kommunalbestyrelsen driver de bestående plejehjem og beskyttede boliger efter de hidtil gældende regler i lov om social bistand. Dette gælder også efter istandsættelse og mindre ombygning.

§ 2. Ældretilsynet fører i henhold til § 7 i lov om ældretilsyn tilsyn med kvalitet i helhedsplejen, der gives i medfør af ældreloven, i plejehjem og beskyttede boliger.

§ 3. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om optagelse i et plejehjem eller en beskyttet bolig.

Stk. 2. Personer, der på grund af deres aktiviteter under anden verdenskrig modtager erstatning i henhold til lov om erstatning til besættelsestidens ofre, kan visiteres direkte fra udlandet til et plejehjem, der har personale med særlig ekspertise i at pleje personer, der lider af kz-syndrom. Visitationen indebærer, at der ikke tillige skal foretages en visitation af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor plejehjemmet ligger.

Stk. 3. For at kunne blive visiteret til et plejehjem efter stk. 2 skal personen

- 1) opfylde betingelserne for at få opholdstilladelse i Danmark og
- 2) opfylde de gældende betingelser for visitation til plejehjem i den kommune, hvor plejehjemmet ligger.

Stk. 4. Visitationsretten efter stk. 1 omfatter også ret til, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat kan indgå i husstanden. Hvis en person ønsker, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat skal indgå i husstanden, skal det botilbud, der tilbydes, være egnet til 2 personer.

Stk. 5. Visitationsbetingelserne efter stk. 3, nr. 2, udarbejdes af kommunalbestyrelsen i samarbejde med det pågældende plejehjem. Visitationsbetingelserne skal oversættes til det relevante sprog, således at den lokale myndighed i det land, hvor den pågældende person bor, kan foretage den fornødne vurdering og udarbejde dokumentationen herfor til brug for plejehjemmets visitation i Danmark.

Stk. 6. Afgørelse om krav om fraflytning af plejehjem og beskyttede boliger kan kun gennemføres, hvis kravet støttes på forhold, der kan sidestilles med en af de opsigelsesgrunde, der er nævnt i kapitel 14 i lov om leje af almene boliger.

Stk. 7. Afgørelse om krav om flytning inden for et plejehjem eller beskyttede boliger kan kun gennemføres, hvis kravet støttes på forhold, der kan sidestilles med en af de opsigelsesgrunde, der er nævnt i kapitel 14 i lov om leje af almene boliger, eller hvis den nuværende bolig og den plejemulighed, der er knyttet hertil, ikke længere modsvarer beboerens behov.

Garanti for tilbud om plads på plejehjem eller almen plejebolig for ældre

§ 4. Ældre, der har behov for en plads i et plejehjem, jf. § 47, i ældreloven, eller for en almen plejebolig, jf. § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., og som ikke har valgt en plejhjemsplads eller almen plejebolig efter reglerne i § 58 a i lov om almene boliger m.v., jf. § 8, optages på en generel venteliste.

Stk. 2. Hvis en ældre ønsker at vælge en plejhjemsplads eller almen plejebolig efter reglerne i § 58 a i lov om almene boliger m.v., jf. § 8, skal kommunalbestyrelsen oplyse om, at garantien efter § 54 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v., ikke gælder.

§ 5. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ældre, der er optaget på den generelle venteliste efter § 4, stk. 1, en plejehjemsplads eller almen plejebolig senest to måneder efter optagelse på ventelisten. To-måneders fristen regnes fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 1, har truffet afgørelse om, at den ældre har behov for en plejehjemsplads.

Stk. 2. Den plejehjemsplads eller almene plejebolig, der tilbydes efter stk. 1, 1. pkt., skal være indflytningsklar senest 2 uger efter udløbet af to-måneders fristen.

§ 6. Hvis en ældre afslår et tilbud efter § 5, stk. 1, slettes den ældre ikke på den generelle venteliste, men beregningen af to-måneders fristen annulleres, og en ny frist løber fra det tidspunkt, hvor afslaget er modtaget af kommunalbestyrelsen.

§ 7. Hvis en ældre efter optagelse på den generelle venteliste efter § 4, stk. 1, og inden et tilbud modtages efter § 5, stk. 1, 1. pkt., får behov for et botilbud eller en almen ældrebolig til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, er den ældre ikke længere omfattet af garantien efter § 54 a, stk. 1, i lov om almene boliger m.v.

Frit valg af plejehjem og beskyttet bolig

§ 8. Personer, der opfylder betingelserne efter § 3 for at blive optaget i plejehjem eller beskyttet bolig, har ret til frit at vælge sådanne botilbud.

Stk. 2. Retten til frit valg efter stk. 1 gælder uanset botilbuddets beliggenhed. Det er ved flytning til en anden kommune en forudsætning, at betingelserne for at blive optaget i plejehjem, beskyttet bolig eller i lignende boligenheder omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap er opfyldt i både bopælskommunen (fraflytningskommunen) og tilflytningskommunen. Tilflytningskommunens vurdering skal ske efter samme retningslinjer, som gælder for kommunens egne borgere.

Stk. 3. Retten til frit valg efter stk. 1 omfatter ret til, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat kan indgå i husstanden, jf. § 58 a i lov om almene boliger m.v. Hvis en person ønsker, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat skal indgå i husstanden, skal det botilbud, der tilbydes, være egnet til 2 personer.

Stk. 4. Afgørelse om krav om fraflytning af ægtefælle, samlever eller registreret partner, jf. stk. 3, kan kun gennemføres, hvis kravet støttes på forhold, der kan sidestilles med en af de opsigelsesgrunde, der er nævnt i kapitel 14 i lov om leje af almene boliger.

Tildeling af ledige plejehjemspladser m.v. i forbindelse med frit valg af plejehjem og beskyttede boliger

§ 9. Personer, der opfylder betingelserne for at blive optaget i plejehjem eller beskyttet bolig, optages efter reglerne i § 10 på en specifik venteliste i den kommune, hvor det ønskede botilbud ligger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen tildeler ledige botilbud efter stk. 1 til de personer, der har størst behov for det pågældende botilbud.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan ved optagelse på den specifikke venteliste til en plejehjemsplads eller beskyttet bolig opkræve et gebyr for administration af ventelisten. De nærmere regler herom fremgår af bekendtgørelse om udlejning af almene boliger m.v.

§ 10. Det skal fremgå af kommunens specifikke venteliste, hvorvidt den enkelte botilbudssøgende har bopæl inden for eller uden for kommunen.

Stk. 2. Personer, der er optaget på den specifikke venteliste, skal efter anmodning gøres bekendt med deres placering på ventelisten.

Adgang til at afslå borgere fra andre kommuner optagelse på den specifikke venteliste

§ 11. Kommunalbestyrelsen kan af hensyn til at kunne tilbyde egne borgere et passende botilbud i særlige tilfælde, jf. stk. 2, beslutte, at borgere fra andre kommuner, der ønsker at flytte til kommunen, ikke kan optages på den specifikke venteliste til et botilbud.

Stk. 2. Når den gennemsnitlige ventetid for borgere med bopæl i kommunen er forøget med mindst 50 pct. igennem de forudgående 3 måneder, som følge af tilgang af borgere fra andre kommuner, kan kommunalbestyrelsen lade beslutning efter stk. 1 træde i kraft 1 måned efter beslutningstidspunktet.

Stk. 3. Beslutning efter stk. 1 bevarer sin gyldighed i indtil 6 måneder efter dens ikrafttræden.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan af hensyn til at kunne tilbyde egne borgere et passende botilbud i særlige tilfælde, jf. stk. 5, beslutte at forlænge perioden, hvor borgere fra andre kommuner, der ønsker at flytte til kommunen, ikke kan optages på den specifikke venteliste. Beslutningen om forlængelse kan træde i kraft 1 måned efter beslutningstidspunktet.

Stk. 5. Beslutning efter stk. 4 kan træffes, når den gennemsnitlige ventetid for personer med bopæl inden for kommunen som følge af tilgang af ansøgere fra andre kommuner igennem de seneste 3 måneder forud for beslutning om forlængelse fortsat overstiger den gennemsnitlige ventetid for ansøgere med bopæl inden for kommunen med mindst 50 pct. Sammenligningsgrundlaget er den gennemsnitlige ventetid for ansøgere med bopæl inden for kommunen på det tidspunkt, der ligger 3 måneder før kommunalbestyrelsens beslutning efter stk. 1, 1. pkt.

Stk. 6. Forlængelse af beslutning efter stk. 4 kan tidligst vedtages 1 måned før udløbet af den gyldighedsperiode, der er nævnt i stk. 3.

Stk. 7. Beslutning om forlængelse efter stk. 4 bevarer sin gyldighed i indtil 6 måneder efter dens ikrafttræden.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen offentliggør beslutninger efter stk. 1 og 4.

§ 12. Beslutninger efter § 11 anvendes ikke på personer, der ønsker at flytte til kommunen af følgende grunde:

- 1) for at bevare tæt kontakt til nære pårørende, der bor i tilflytningskommunen,
- 2) af religiøse grunde for at blive optaget i et boligmiljø, hvis hovedformål er, at personer med samme religiøse overbevisning kan være sammen,
- 3) for at opnå en særlig bolig beregnet for personer, der er omfattet af lov om erstatning til besættelsestidens ofre, eller
- 4) i deres egenskab af at være ægtefælle, registrerede partner eller samlever, jf. § 8, stk. 3.

Stk. 2. Ved nære pårørende forstås forældre, børn, søskende eller andre, som den pågældende har en nær tilknytning til.

Lejerrettigheder

§ 13. Reglerne i bekendtgørelse om lejerrettigheder til beboere i visse botilbud efter lov om social service finder tilsvarende anvendelse for beboere i plejehjem og beskyttede boliger efter § 47 i ældreloven og beboere i plejehjem og beskyttede boliger.

Brugerinformation

§ 14. Med henblik på, at personer, der ønsker at gøre brug af frit valg af plejehjem og beskyttede boliger, får bedre mulighed for at vurdere og sammenligne kommunernes serviceydelser, skal kommunalbestyrelsen sikre, at oplysningerne i stk. 2 og 3 fremgår på en lettilgængelig måde.

Stk. 2. Brugerinformationen skal som minimum omfatte oplysninger om:

- 1) kommunens plejehjem og beskyttede boliger, herunder botilbud egnet til 2 personer,
- 2) antal beboere i plejehjemmet og de beskyttede boliger,
- 3) antal fast tilknyttet plejepersonale,
- 4) plejehjemmets og de beskyttede boligers værdier og normer,
- 5) dagligdagens rytme,
- 6) indsatsen i forhold til demente,
- 7) hvordan føres der tilsyn med plejehjemmet og de beskyttede boliger,
- 8) plejehjemmets og de beskyttede boliger størrelse og indretning og
- 9) resultatet af eventuelle undersøgelser af kvaliteten.

Stk. 3. Brugerinformationen skal endvidere omfatte følgende oplysninger om den i § 9 nævnte venteliste:

- 1) antal personer på den specifikke venteliste,
- 2) den gennemsnitlige ventetid på den specifikke venteliste,
- 3) fordelingen af borgere fra hjemkommunen hhv. andre kommuner,
- 4) antal fordelte ventelistepladser i det foregående kvartal,
- 5) hvilke konsekvenser det kan få, hvis et botilbud afvises, og
- 6) om kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om, at afslå borgere fra andre kommuner optagelse på den specifikke venteliste, jf. § 11.

Tilbud om bolig, el, varme m.v.

§ 15. Kommunen skal udover bolig give beboerne i plejehjem og beskyttede boliger tilbud om forsyning af el og varme. Kommunen skal endvidere give beboerne i plejehjem tilbud om kost, vask, rengøring og leje af linned.

§ 16. Beboerne i plejehjem og beskyttede boliger skal modtage tilbud om bolig, el og varme. Beboerne afgør selv, om andre tilbud ønskes modtaget.

Stk. 2. Beboeren skal ikke betale indskud ved indflytning i plejehjem eller beskyttet bolig. Ønsker en beboer boligen indrettet på en særlig måde, kan det dog kræves, at beboeren stiller sikkerhed for de udgifter, der vil medgå til at bringe boligen tilbage til dens tidligere stand.

Betaling for bolig

§ 17. Beboeren betaler for boligen summen af det beløb, kommunen fastsætter efter § 18 og det beløb, kommunen fastsætter efter § 19. Beboeren skal dog ikke betale mere end boligens omkostninger, jf. § 18, stk. 3.

§ 18. Den del af betalingen, der afhænger af boligens omkostninger, fastsætter kommunen på grundlag af de budgetterede driftsudgifter til bygningerne, hvortil lægges 10 pct. af den seneste offentlige ejendomsvurdering. Udgifter til moms af driftsudgifter medregnes, mens udgifter til renter og afdrag på lån i bygningerne ikke medregnes. I lejede bygninger er omkostningerne huslejen med tillæg af øvrige driftsudgifter, der ikke indgår i huslejen.

Stk. 2. Omkostningerne efter stk. 1 fordeles på servicedelen og boligdelen efter arealstørrelse.

Stk. 3. Omkostningerne vedrørende boligdelen fordeles på de enkelte boliger efter dissens areal.

Stk. 4. Beboerens betaling er lig med 10 pct. af det beregnede beløb i stk. 3.

Stk. 5. Kommunen kan nedsætte betalingen efter stk. 4 i de tilfælde, hvor 10 pct. af den offentlige ejendomsvurdering overstiger de faktiske boligudgifter (renter og afdrag på lån i boligen). Nedsættelsen kan maksimalt svare til forskellen mellem 10 pct. af ejendomsvurderingen og de faktiske boligudgifter.

Stk. 6. Betalingen efter stk. 4 reguleres ikke som følge af eventuel forskel mellem budgetterede og faktiske udgifter.

Stk. 7. For de beboere, der bor i en bolig, som er omdannet til en ustøttet plejebolig, og som ikke har ønsket at blive lejere, reguleres beboerens betaling efter stk. 4 en gang årligt med satsreguleringsprocenten, jf. lov om satsreguleringsprocent. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb. Beløbet reguleres hver den 1. januar.

§ 19. Beboeren betaler 10 pct. af sin indkomst, dog 20 pct. af indkomst over 191.500 kr.

Stk. 2. Betalingen efter indtægt fastsætter kommunen på grundlag af husstandens indtægter, der opgøres og reguleres m.v. efter reglerne i stk. 3-10.

Stk. 3. Husstandsindkomsten opgøres på grundlag af følgende indkomstgrundlag:

1) Summen af ansøgerens og dennes husstandsmedlemmers hver for sig opgjorte personlige indkomster med tillæg af positiv kapitalindkomst, der anvendes til beregning af indkomstskat efter personskattelovens § 7, dog før det deri nævnte grundbeløb og bundfradrag samt med tillæg af aktieindkomst, der beskattes efter personskattelovens § 8 a, stk. 1 og 2, bortset fra udbytteindkomst op til 5.000 kr. For lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS) medregnes arbejdsfortjenesten i den personlige indkomst efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren om fremgangsmåden ved opgørelse af indtægtsgrundlaget for visse sociale ydelser for lønmodtagere, der gør tjeneste på skibe registreret i Dansk Internationalt Skibsregister.

2) Godtgørelse og afkastet af godtgørelse til HIV-smittede blødere m.fl. og HIV-positive transfusionssmittede m.fl. samt erstatning og afkastet af erstatning, jf. lov om erstatning for skader ved LSD-behandling, indgår ikke i disse personers husstandsindkomst.

Stk. 4. Husstandsindkomsten, jf. stk. 8, anvendes med virkning fra det andet kalenderår efter udløbet af det indkomstår, der danner grundlag for beregningen af husstandsindkomsten. Indkomstgrundlaget efter stk. 3 opreguleres til betalingsåret ved opregulering af hver enkelt husstandsmedlems netto positiv personlig indkomst med de for betalingsåret og året forud for betalingsåret fastsatte satsreguleringsprocenter, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Stk. 5. Det enkelte husstandsmedlems kapital- og aktieindkomst, opgjort efter stk. 3, opreguleres ikke.

Stk. 6. For indkomster, der ikke er skattepligtige her i landet opdeles og beregnes indkomstgrundlaget på samme måde som efter stk. 3.

Stk. 7. Den indkomst, der er opgjort efter stk. 3-6, nedsættes med 41.600 kr. for enlige pensionister, jf. § 49, stk. 2, i lov om social pension.

Stk. 8. Den samlede indkomst afrundes nedad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 1.000. Den herved fremkomne indkomst betegnes husstandsindkomsten.

Stk. 9. Hvis husstandsindkomsten i betalingsåret må antages at blive mindst 10.000 kr. lavere eller 20.000 kr. højere end den indkomst, der beregnes efter stk. 3-8, anvendes i stedet den forventede fremtidige indkomst.

Stk. 10. Betalingen efter indtægt nedsættes med et kompensationsbeløb. Kompensationsbeløbet for 1999 beregnes efter de i denne bekendtgørelse i december 1999 gældende regler herom. Kompensationsbeløbet for de følgende betalingsår beregnes som kompensationsbeløbet for året forud for betalingsåret fratrasket 1000 kr., dog kun 500 kr. hvis beboerens indkomst ved udgangen af året forud for betalingsåret er mindre end 175.500 kr. (2015-sats). Indkomsten opgøres som husstandsindkomsten efter stk. 3-9, dog uden fradrag efter stk. 7. Kompensationsbeløbet kan ikke være negativt.

§ 20. Beboeren betaler for boligen fra det tidspunkt, hvor boligen er til disposition.

Stk. 2. Pligten til at betale for boligen ophører, når boligen er fraflyttet. Kommunen kan fastsætte de nærmere regler og herunder bestemme, at betalingen vedvarer i en kortere tid efter, at boligen er fraflyttet, og at betalingen ophører med udgangen af en måned.

Stk. 3. Når en beboer dør, er betalingen for boligen i 14 dage efter dødsfaldet det beløb, som beboeren tidligere betalte. Herefter kan betalingen ændres til boligens omkostninger fastsat efter § 17, stk. 3. Det følger af stk. 2, hvornår pligten til at betale ophører.

Betaling for el, varme og øvrige tilbud

§ 21. Betalingen for el og varme i plejehjem og beskyttede boliger fastsættes således, at den dækker kommunens omkostninger hertil inkl. udgifter til moms.

Stk. 2. For øvrige ydelser fastsættes betalingen som for personer i eget hjem, jf. § 161 i lov om social service, og bekendtgørelse om betaling for generelle tilbud og for tilbud om personlig og praktisk hjælp m.v.

Særlige regler for gifte pensionister

§ 22. Bor gifte eller samlevende pensionister i samme plejehjem, fastsætter kommunen betalingen efter § 18 ud fra det boligareal, som (ægte)parret benytter og betalingen efter § 19 på grundlag af (ægte)parrets samlede indtægt.

Stk. 2. Kommunen nedsætter betalingen for boligen og alle øvrige tilbud, som (ægte)parret modtager som led i opholdet, med en rabat på 25 pct. Rabatten nedsættes med 1 pct. point for hver 4.853 kr. som den samlede indkomst overstiger den sociale pension.

Stk. 3. Dør en af pensionisterne, ophører rabatten med udgangen af den måned, hvori dødsfaldet er sket.

Beboere, der har pligt til at forsørge ægtefælle eller børn

§ 23. Har en beboer i et plejehjem pligt til at forsørge børn eller en ægtefælle, der ikke har ophold i plejehjem, beregnes betalingen for boligen efter § 19 først efter, at der af beboerens eventuelle indtægter ud over pensionen er afsat et sådant beløb til at opfylde forsørgelsespligten, at ægtefællens og børnenes levevilkår ikke bliver forringet på grund af, at beboeren er flyttet ind i plejehjemmet.

Betaling for bolig m.v. kan i særlige tilfælde nedsættes

§ 24. Kommunen kan i ganske særlige tilfælde beslutte at nedsætte betalingen for bolig i plejehjem og beskyttet bolig og øvrige ydelser under hensyn til beboerens økonomiske forhold.

Klageadgang

§ 25. Kommunens afgørelser efter denne bekendtgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen efter reglerne i kap. 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Finansiering, regulering mv.

§ 26. Kommunen afholder endeligt udgifterne vedrørende ophold i plejehjem og beskyttede boliger efter § 173 i lov om social service.

Stk. 2. De beløb, der er nævnt i § 19, stk. 1 og 7, og beløbet 175.500 kr. i § 19, stk. 10, reguleres en gang årligt den 1. januar med 2 pct. tillagt eller fratrukket tilpasningsprocenten for det pågældende finansår, jf. lov om en satsreguleringsprocent. De regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

Stk. 3. Beløbet, der er nævnt i § 22, stk. 2, reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det regulerede beløb afrundes til nærmeste kronebeløb.

Stk. 4. Beløbene nævnt i stk. 2 og 3 reguleres første gang den 1. januar 2016.

Ikrafttrædelse m.v.

§ 27. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1324 af 10. december 2014 om plejehjem og beskyttede boliger ophæves.

Ældreministeriet, den XX.XX 2025

Mette Kiergaard

/ Pernille Skafte